

De familie Korstanje
voor het sluiswach-
tershuis bij de Kop-
pelsluis in Zeist, ca.
1900.

ARCHIEF ZEISTER HISTO-
RISCH GENOOTSCHAP

Uit de collectie

Door
Karen M. Veenland-Heineman

In het Historisch Café op 26 januari 2009 stond de geschiedenis van de Koppelsluis in Zeist-West centraal. Ondergetekende vertelde over het historisch onderzoek naar de Biltse en Zeister Grift en beide sluisen in deze vaart tussen Utrecht en Zeist. Een schat aan informatie was tevoorschijn gekomen uit de archieven van de gemeente Zeist, het Zeister Historisch Genootschap en uit verschillende waterschapsarchieven, die bewaard worden in het Regionaal Historisch Centrum *Rijnstreek en Lopikerwaard* in Woerden. Dankzij oude reglementen, kasboeken, onderhoudsbestekken, tekeningen, kaarten en foto's bleek het mogelijk de geschiedenis te reconstrueren. Er was helaas geen tijd om onderzoek te doen naar de verschillende sluiswachterfamilies. Van het sluiswachterhuis is bekend dat het in 1882 is gebouwd naar ontwerp van Alb. Nijland¹.

Hoe mooi en divers het archiefmateriaal ook was, korte tijd ná de lezing kwam een prachtige -tot dan toe- onbekende foto tevoorschijn waardoor de historie van de Koppelsluis ook een 'gezicht' kreeg. Want daarop poseerde de sluiswachter met zijn familie.

Dankzij oplettendheid van Cor

Verboom² is de foto in kopie in onze collectie terecht gekomen. En dat is niet het enige ... er zit een verhaal aan vast, dat Cor heeft opgetekend en waaruit hier wordt geciteerd. In 1997 bracht Cor een bezoek aan mevrouw Cator. Na afloop schreef hij: 'Zij liet een foto zien van ongeveer honderd jaar geleden, waarop het mooie, eenvoudige huisje te zien was. Daarvoor staat de familie Korstanje. Ze gaf geen toestemming om er een dia van te maken. Een zoon van Korstanje is later een zaak begonnen in centrale verwarming.' In de jaren daarna zag Cor mevrouw Cator regelmatig in Hebron. Op een dag in 2006 hoorde hij dat zij zou gaan verhuizen naar Drenthe en hij realiseerde zich dat de unieke foto voorgoed uit Zeist zou verdwijnen. Toen de meeste spullen al ingepakt waren, stond Cor op de stoep om naar de foto te informeren. Natuurlijk kwam zijn bezoek niet erg gelegen en aanvankelijk werd hij afgewimpeld. Maar toen kwam de foto toevallig toch tevoorschijn en kreeg Cor toestemming een kopie bij Heger en Van den Berg te gaan maken. Hij maakte er niet één, maar zeven en bezorgde het origineel weer bij de eigenaresse. Mevrouw Cator heeft nog verteld wat zij over de foto wist. Deze was gemaakt voordat zij

was geboren: 'Rechts staan vader en moeder Korstanje, moeder met witte muts. Haar grootvader was met een adellijke familie uit Zeeland meegekomen naar Zeist³. De drie jongens heetten Thomas, Gilles en Gerrit en het kleine meisje Cornelia. Wie de andere mensen zijn wist zij niet meer.' Cor bedankte haar met de woorden 'Je bent een lieverd!' Mevrouw Cator-Korstanje is enige jaren later op zeer hoge leeftijd overleden.

Het Zeister Historisch Genootschap bedankt Cor Verboom voor de kopie van de foto en het mooie verhaal.

1. De ontwerp-tekening is bewaard gebleven in het Regionaal Historisch Centrum *Rijnstreek en Lopikerwaard* in Woerden.
2. De heer Cor Verboom is in hart en nieren Zeistenaar. Hij is drager van de J.Ph. de Monté verLorenpenning, geschonken door het Zeister Historisch Genootschap als dank voor zijn bijzondere bijdragen aan de geschiedenis van Zeist. Hij publiceerde in *Seijst* (2007-IV en 2008-I) over de Zeister melkhandel. Hij is ook gids van 't Gilde.
3. Waarschijnlijk de familie Crommelin, die op Kersbergen woonde.